

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/105/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2721200288
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2721200288.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Kataríny Arnouldovej a JUDr. Ľubice Bundzelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. E., nar. XX.X.XXXX a Y. E., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom ako matka, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, deti rodičov: Ing. V. E. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XX, zastúpená: splnomocnencom Advokátska kancelária JUDr. Martin BARTKO - JUDr. Silvia BARTKOVÁ, Piaristická 6667, Trenčín, a Ing. V. E., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. XX, zastúpený splnomocnencom WISE3 s.r.o., Kalinčiakova 33A, Bratislava, za účasti Krajskej prokuratúry Trnava, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a iné, o odvolaniach rodičov proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 1. augusta 2022, č.k. 9P/13/2021-584, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku XII. r u š í, p r i p ú š ť a späťvzatie návrhu a konanie v tejto časti z a s t a v u j e, a vo zvyšku rozsudok p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zveril maloleté deti Q. E., nar. XX.X.XXXX a Y. E., nar. XX.X.XXXX, do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že obidvaja rodičia sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti s výnimkou prázdnin a sviatkov striedavo v jednotýždňových intervaloch tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny týždeň v roku a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý párny týždeň v roku s tým, že rodičia si budú maloleté deti odovzdávať zakaždým v pondelok o 8.00 hodine (výrok I.), matke určil zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny kalendárny rok počas jarných prázdnin v čase od 16.00 hod. dňa predchádzajúceho dňu začatia školských prázdnin do 18.00 hod. posledného dňa školských prázdnin a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý párny kalendárny rok počas jarných prázdnin v čase od 16.00 hod. dňa predchádzajúceho dňu začatia školských prázdnin do 18.00 hod. posledného dňa školských prázdnin (výrok II.), matke určil povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý kalendárny rok počas letných prázdnin od 1.7. od 10.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 10.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod. a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý kalendárny rok počas letných prázdnin od 15.7. od 19.00 hod. do 1.8. do 10.00 hod. a od 15.8. od 19.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod. (výrok III.), matke určil povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od stredy bezprostredne predchádzajúcej Veľkému piatku od 16.00 hod. do utorka bezprostredne nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 16.00 hod. a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý párny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od stredy bezprostredne predchádzajúcej Veľkému piatku od 16.00 hod. do utorka bezprostredne nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 16.00 hod.

(výrok IV.), matke určil povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny kalendárny rok počas vianočných sviatkov od 22.12. od 16.00 hod. do 30.12. do 16.00 hod. a každý párný kalendárny rok od 30.12. od 16.00 hod. do 6.1. do 16.00 hod. nasledujúceho kalendárneho roka a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý párný kalendárny rok počas vianočných sviatkov od 22.12. od 16.00 hod. do 30.12. do 16.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 16.00 hod. do 6.1. do 16.00 hod. nasledujúceho kalendárneho roka (výrok V.), ďalej súd určil, že miestom odovzdávania a preberania maloletých detí bude školské zariadenie, ktoré maloleté deti navštevujú, v prípade, ak maloleté deti nebudú navštevovať školské zariadenie, rodičia sú povinní v stanovenom čase maloleté deti odovzdať do osobnej starostlivosti druhého rodiča s ich osobnými vecami a riadne ich na odovzdanie pripraviť, pričom miestom odovzdávania a preberania maloletých detí bude bydlisko toho rodiča, ktorý má povinnosť maloleté deti odovzdať (výrok VI.), určil, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (výrok VII.), otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletej Q. sumou 140,- eur mesačne s tým, že sumu 90,- eur je povinný platiť k rukám matky a sumu 50,- eur na sporenie (výrok VIII.), tiež určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého Y. sumou 110,- eur mesačne s tým, že sumu 60,- eur je povinný platiť k rukám matky a sumu 50,- eur na sporenie (výrok IX.) a udelil matke súhlas namiesto otca na zápis maloletého Y. do Základnej školy T. (výrok X.), návrh otca na udelenie súhlasu matky na zápis maloletého Y. do Súkromnej základnej školy X. X, B. zamietol (výrok XI.), návrh matky na udelenie súhlasu otca na zápis maloletej Q. do Základnej školy T. zamietol (výrok XII.), otcovi určil povinnosť nahradiť trovy konania štátu spočívajúce v znalečnom vo výške 22,65 eur, ktoré je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Skalica, (výrok XIII.), a matke určil povinnosť nahradiť trovy konania štátu spočívajúce v znalečnom vo výške 772,64 eur (výrok XIV.), týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica, č. k. 8P/57/2019-66 zo dňa 1.4.2020 v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (výrok XV.) a napokon rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok XVI.).

Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že otec sa návrhom doručeným súdu dňa 25.2.2021 domáhal zverenia maloletých detí Q. a Y. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a neurčenia výživného počas jej trvania. Dňa 24.6.2021 podala matka vzájomný návrh, ktorým sa domáhala, aby jej dal súd súhlas za otca na podanie prihlášky maloletej Q. do Základnej školy v T.. Dôvodila, že zmenu základnej školy si praje samotná maloletá. Otec podaním doručeným súdu dňa 12.4.2022 podal návrh na nahradenie súhlasu matky s nástupom maloletého Y. na Súkromnú základnú školu, X. X v B. z dôvodu, že nahradenie súhlasu matky je jedinou možnosťou, ako umožniť maloletému čo najkvalitnejšie vzdelanie v príjemnom prostredí s individuálnym prístupom pedagógov a s podporou staršej sestry. Súd prvej inštancie zistil z rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 1.4.2020, č.k. 8P/57/2019-66, že manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené a schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti Q. a Y. zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu Q. sumou 280,- eur a maloletého Y. sumou 220,- eur a zároveň bol upravený styk otca s maloletými deťmi na každý párný týždeň v roku od štvrtka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v roku od stredy od 15.00 hod. do štvrtka do 18.00 hod., a následne počas jarných prázdnin, letných prázdnin, vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 24, § 26, § 35, § 36, § 62, § 75, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil záver, že návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom bol podaný dôvodne. Rodičia maloletých detí spolu nežijú, maloletí boli zverení do osobnej starostlivosti matky, pričom opätovná úprava rodičovských práv a povinností je potrebná v záujme maloletých detí. Súd vychádzal zo skutočnosti, že starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka, styk s otcom je upravený v relatívne širokom rozsahu v rámci štrnástich po sebe nasledujúcich dní v rozsahu 6 dní a 4 prespania. Súd uzavrel, že je žiaduce rovnocennejšie rozvrhnutie času stráveného s obidvomi rodičmi. Z obsahu vyjadrení rodičov je zrejmé, že medzi nimi vznikajú časté konflikty súvisiace so starostlivosťou o deti, vzťahy medzi rodičmi sú výrazným spôsobom naštrbené, nevedia sa dohodnúť na základných bodoch týkajúcich sa zabezpečovania starostlivosti o maloleté deti. V záujme zachovania stabilných väzieb obidvoch rodičov k maloletým deťom je potrebné rozvíjanie vzťahu k obidvom rodičom, a to prostredníctvom udržiavania pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku. Súd mal za to, že hoci bol návrh otca podaný necelý rok od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností, za uvedené obdobie došlo k zmene pomerov spočívajúcej v tom, že maloletá Q. začala navštevovať základnú školu, matka vytvorila spoločnú domácnosť s novým partnerom, s ktorým vychovávajú spoločné dieťa. Uvedená úprava je podľa súdu v záujme maloletých detí, a to s prihliadnutím na názor maloletých detí vyjadrený v správe kolízneho opatrovníka, a jednak na závery znalca, keďže tak bude v maximálnom rozsahu rešpektované právo maloletých detí na udržiavanie pravidelného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Z dokazovania vyplynulo, že všetky

zákonné predpoklady pre striedavú osobnú starostlivosť sú splnené, keďže v zásade obaja rodičia majú osobnostné predpoklady pre zabezpečovanie výchovy a starostlivosti o maloleté deti. Hoci sú maloleté deti nízkeho veku, pravidelné striedanie im nespôsobí výrazné komplikácie. V súvislosti s námietkou matky, že znaleckým dokazovaním nebolo skúmané, aký vplyv môže mať striedanie detí na ich psychiku, či u nich môže nastať problém s adaptáciou na daný model rodičovskej starostlivosti, sa súd stotožňuje so záverom znalca prezentovaným v rámci jeho výpovede na pojednávaní, že táto otázka sa javí bezpredmetnou, nakoľko už v súčasnosti prichádza k odlučovaniu od matky aj od otca, dokonca vo väčšom rozsahu ako v prípade striedavej osobnej starostlivosti, kedy dochádza k odlučovaniu od každého z rodičov len jedenkrát za 14 dní. Z reakcií maloletých detí mal súd preukázané, že majú radi obidvoch rodičov a chceli by byť s obidvomi rodičmi rovnako dlhý čas. Zo záverov znaleckého posudku Mgr. Martina Balka vyplýva, že deti majú primárne vytvorené kvalitné citové puto k obojmu rodičom a obaja rodičia majú dostatočné osobnostné dispozície pre zabezpečenie výchovy detí. Zo strany otca nebola zistená snaha negatívne ovplyvňovať maloleté deti, u matky bola naznačená mierna neúmyselná úroveň negatívneho ovplyvňovania maloletých detí. Psychologické vyšetrenie však poukázalo na subjektívne preferovanú ako aj objektívne zistenú pripravenosť detí po realizácii rovnomernej osobnej starostlivosti zo strany obidvoch rodičov. Deti sú pripravené na modifikáciu aktuálne realizovaného modelu, ktorý by mal korešpondovať s vývinovými potrebami maloletých detí, zvlášť pokiaľ ide o kompaktný model striedania detí v domácnosti rodičov, aby sa predišlo častému nekomfortnému sťahovaniu maloletých detí. V súvislosti s viacerými námietkami matky voči znaleckému posudku súd konštatuje, že sa s nimi nestotožňuje. Znalec svoje závery dostatočne objasnil, zdôraznil, že maloleté deti majú pozitívny vzťah k obidvom rodičom. Zotrval na odporúčaní realizovať starostlivosť o maloleté deti zdieľaným spôsobom, bez ohľadu na to, že v ranom detskom veku ich starostlivosť zabezpečovala prevažne matka, nemožno opomenúť starostlivosť aj zo strany otca, hoci je obmedzená výkonom pracovnej činnosti. Nie je povinnosťou znalca priložiť kresby k znaleckému posudku. V znaleckom posudku postačuje uviesť len podrobnú kvantifikáciu (t.j. výpočty), odpovede na otázky znalec zapisuje len rukou a následne ich vyhodnocuje, pričom však uvedené poznámky sú súčasťou znaleckého spisu. Znalec sa vyjadril aj ku skutočnosti, že neposudzoval súrodenecké väzby medzi maloletými deťmi a ich bratom V. z dôvodu, že takáto úloha mu nebola uložená. Potvrdil, že deti majú k nemu pozitívny vzťah, dodal, že už v súčasnosti prichádza k odlúčeniu od matky a tým aj od brata detí. Súd dodáva, že súrodenecké väzby nemôžu mať vplyv na rozsah a spôsob starostlivosti rodičov o maloleté deti. Súd mal za to, že úlohou znalca z odboru psychológia je práve zaujatie stanoviska ohľadom rozsahu styku rodičov s deťmi, a to na základe vykonaných psychologických vyšetrení, z ktorých možno stanoviť záver zohľadňujúci najlepší záujem maloletého dieťaťa. Zo záverov znaleckého posudku však možno vyvodiť, že striedavá osobná starostlivosť je v danom prípade v najlepšom záujme maloletých detí. Súd zamietol návrh matky na vykonanie dokazovania kontrolným znaleckým posudkom, nakoľko podľa názoru súdu si znalec riadne splnil svoju úlohu. Súd má za to, že nedošlo k porušeniu práva matky na spravodlivý súdny proces, keď znalcovi nezadal úlohy v zmysle jej návrhu, nakoľko pre rozhodnutie vo veci samej neboli rozhodujúce. Znalec svojou výpoveďou ozrejmil prevažnú väčšinu námietok matky, napr. ohľadom vykonania konkrétnej metódy v rámci vyšetrenia alebo posúdenia názoru vysloveného maloletými deťmi, pričom jeho vysvetlenie bolo podľa názoru súdu pre rozhodnutie vo veci dostačujúce. Súd osobitne upravil režim realizácie striedavej osobnej starostlivosti počas školských prázdnin, počas štátnych sviatkov, rešpektujúc zachovanie rovnakého času, určil časové obdobia, počas ktorých bude každý z rodičov zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Pri určení osobitného styku vychádzal z návrhu otca, ktorý posúdil ako optimálny a vyvážený. Určil čas a miesto odovzdávania a preberania maloletých detí v školskom zariadení, resp. ak v danom čase školské zariadenie nebudú navštevovať, v mieste bydliska toho rodiča, ktorý má povinnosť maloleté deti odovzdať, a to z dôvodu minimalizácie vzniku konfliktných situácií medzi rodičmi. Čas odovzdávania detí určil o 8.00 hod., ktorý považoval za optimálny, nakoľko sa v prevažnej väčšine prípadov zhoduje s časom začiatku vyučovania v školskom zariadení. Za moment striedania určil pondelok ráno, ktorý je najvhodnejší najmä za účelom zachovania celistvosti času stráveného jedným z rodičov s maloletými deťmi. Vzhľadom na vzdialenosť medzi školskými zariadeniami detí nie je možné odovzdať deti v rovnaký čas o 8.00 hod., je preto na rodičoch, aby si svoje záležitosti zariadili tak, aby boli maloleté deti do školského zariadenia dopravené včas. Súd zároveň určil, že otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí sumou 140,- eur na Q. a sumou 110,- eur na Y.. Pri určení výšky výživného vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov obidvoch rodičov, mal za to, že možnosti otca umožňujú platiť výživné aj napriek skutočnosti, že deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a dĺžka zabezpečovania starostlivosti je u oboch rodičov rovnaká. Podľa názoru súdu by mala byť zachovaná istá kontinuita, t.j. nemalo by dochádzať k výraznejšej zmene rozsahu vyživovacej povinnosti, ale je žiaduce zachovanie jej

stability za účelom ochrany detí. Otec doteraz zabezpečoval osobnú starostlivosť v rozsahu 6 dní a 4 prespania, oproti 7 dňom a 7 prespaniam v prípade striedavej osobnej starostlivosti. Súd potom určil výšku výživného v sume jednej polovice zo sumy výživného určeného posledným rozhodnutím. Otec dosahuje príjem 2.000,- eur mesačne, príjem matky je v sume 970,- eur mesačne. Výdavky na maloletú Q. dosahujú sumu 422,- eur a na maloletého Y. 307,- eur. Súd tak považoval za primerané schopnostiam a možnostiam rodičov, aby otec prispieval na výživu maloletej Q. sumou 140,- eur mesačne, z toho 90,- eur do rúk matky a 50,- eur na sporenie a na maloletého Y. sumou 110,- eur mesačne, z toho 60,- eur k rukám matky a 50,- eur na sporenie. Čo sa týka návrhov rodičov na rozhodnutie súdu pri nehode rodičov týkajúcej sa výberu školského zariadenia maloletých detí súd posúdil ako dôvodný návrh matky a udelil jej súhlas namiesto otca na zápis maloletého Y. do Základnej školy T.. Návrh matky na udelenie súhlasu otca na zápis maloletej Q. do Základnej školy T. a návrh otca na udelenie súhlasu matky na zápis maloletého Y. do Súkromnej základnej školy v B. zamietol. Čo sa týka maloletej Q., ukončila druhý ročník na Súkromnej základnej škole v B., má tu vytvorené zázemie, je súčasťou kolektívu, dosahuje dobré školské výsledky. Podľa názoru súdu by zmena školského zariadenia za takejto situácie nebola v záujme maloletej, nakoľko v jej dôsledku by bola nútená zvykať si na nové prostredie, spolužiakov, aj na iný spôsob výučby. Z predložených dôkazov mal súd preukázané viaceré odlišnosti vo vyučovacom procese. Návrh matky na zápis maloletého Y. na Základnú školu v T. považoval súd za dôvodný. Vychádzal z toho, že pre zabezpečenie čo najväčšej pohody maloletého a adaptácie na nové prostredie je dôležité umožniť jeho plynulý prechod z predškolského do školského zariadenia. Je vhodnejšie pokračovať vo vzdelávacom procese s kolektívom spolužiakov, s ktorými sa pozná z materskej školy a v prostredí, ktoré mu je známe a bližšie. Súd si je vedomý výhod a benefitov spojených so štúdiom na súkromnej škole, nemožno však prehliadať ani kvalitu a výhody bežnej základnej školy. Rodičia, pokiaľ poukazovali na skutočnosť, že je potrebné zohľadniť názor maloletých detí, súd mal za to, že maloleté deti sú nízkeho veku, čo ich síce nezavaruje práva vyjadriť svoj názor, je však dôležité objektívne posúdiť a zobrať do úvahy všetky okolnosti, ktoré sú s konkrétnou záležitosťou spojené. Súd poukázal na viaceré protichodné tvrdenia maloletých detí vyslovené či už pred rodičmi, alebo pred kolíznym opatrovníkom. Čo sa týka tvrdenia otca, že medzi rodičmi došlo k dohode, že deti by mali navštevovať tú istú školu, uzavretie tejto dohody matka poprela. Bez akýchkoľvek pochybností je, že pre zachovanie súrodeneckých väzieb by bolo vhodnejšie, aby maloleté deti navštevovali rovnakú školu, v danej veci má však súd s ohľadom na všetky relevantné skutočnosti za to, že je v najlepšom záujme, aby maloletý Y. nastúpil do Základnej školy v T.. Súd ďalej uviedol, že v zmysle zákona o výchove a vzdelávaní je školská dochádzka povinná a riaditeľ spádovej školy je povinný prednostne prijať na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov s miestom trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy. Súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok, a ďalej rozhodol o náhrade trov konania štátu spočívajúcej v znalečnom, keď otcovi určil povinnosť zaplatiť sumu 22,65 eur na účet súdu prvej inštancie, a matke sumu 772,64 eur, keď otcovi zohľadnil zaplatený preddavok na trovy dokazovania vo výške 750,- eur, keď znalečné bolo znalcovi vyplatené vo výške 1.545,29 eur, súd rozhodol, že každý z rodičov je povinný zaplatiť na účet súdu prvej inštancie polovicu z uvedenej sumy.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obaja rodičia. Matka vo svojom odvolaní uviedla, že odvolanie podáva voči všetkým výrokom rozsudku, okrem výroku č. X. a XI. Navrhuje, aby v napadnutých výrokoch odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodila, že s rozsudkom nesúhlasí, tento považuje za nesprávny, riadne neodôvodnený, nepreskúmateľný a arbitrárny. Namietala znalecký posudok. Z posudku znalca musí byť zrejme z akých zistení znalec vychádzal, akým postupom k svojim zisteniam dospel a na základe akých úvah dospel k svojmu záveru. Súd nemôže nekriticky preberať závery znaleckého posudku, nevšímať si vecnú nesprávnosť posudku a slepo dôverovať záverom znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, poprelo by to možnosť súdu hodnotiť tento dôkaz podľa jeho vnútorného presvedčenia, prenášalo zodpovednosť za skutkovú správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je z ústavného hľadiska neakceptovateľné. V danej veci trpí znalecký posudok Mgr. Martina Balka č. 4/2022 podstatnými vadami, pre ktoré je nepreskúmateľný. Preto matka navrhla kontrolné znalecké dokazovanie, ktoré však súd prvej inštancie zamietol a to aj napriek tomu, že súd na podnet matky zabezpečil tri rozhodnutia z Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré nadobudli právoplatnosť v dňoch 12.10.2021, 26.1.2022 a 9.3.2022, na základe ktorých bol znalec uznaný vinným zo spáchania správnych deliktov. Z uvedeného je zrejme, že v danom prípade sa jedná o znalca, ktorého znalecké posudky opakovane a dlhodobo vykazujú závažné pochybenia z hľadiska odbornosti. Znalecký posudok považuje za neodborný, nejednoznačný, nepreskúmateľný. Trpí závažnými vadami, ktoré objektívne spochybňujú jeho vecnú

správnosť, pričom navyiac je nepreskúmateľný a nemôže byť preto podkladom pre rozhodnutie súdu v tak závažnej veci, akou je úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Znalec bol vypočutý aj na pojednávaní, kedy mu zo strany zástupkyne matky boli kladené veľmi konkrétne detailné otázky, na ktoré jednoznačne neodpovedal, správal sa arogantne. Právna zástupkyňa sa ho pýtala do akého veku detí sa používa psychodiagnostická metóda CATO, znalec uviedol, že od školského. Pýtala sa ho ďalej, prečo teda túto metodiku použil u maloletého Y., ktorý mal len 5 rokov, keď navyše mu už Ministerstvo spravodlivosti v minulosti výrazne vyttklo, že táto metóda sa môže používať len vo veku 6 až 12 rokov. Znalec odpovedal, že podľa jeho názoru sa môže použiť aj u detí predškolského veku, ktoré sú tesne pred vstupom do školského veku, nakoľko sú obmedzené možnosti iných metód tým, že deti nevedia čítať a písať. Osobná skúsenosť znalca nie je vedeckou metódou, ktorá môže nahradiť štatistické skúmanie štandardizačného procesu tvorby testov. Teda pre maloletých predškolského veku nie je vhodným diagnostickým nástrojom. Tvrdenie znalca, že stačí jeho osobná skúsenosť, je v rozpore so základným postulátom vedeckej metódy ako takej. Následne sa znalkyňa pýtala prečo pri psychodiagnostickej metóde Rorschachov test, ktorú techniku použil pri vyšetrení rodičov, nie sú v posudku uvedené údaje o čase administrácie testu, nie sú tam odpovede osôb na jednotlivé tabule, poznámky osôb k odpovediam na jednotlivé tabule, aj keď mu už tento nedostatok bol zo strany Ministerstva spravodlivosti v minulosti vytknutý, pričom matka poukázala na rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR č. 16095/2021/153 zo dňa 16.12.2021. Ďalšieho pochybenia sa znalec dopustil tým, že pri tzv. kresliacich technikách, ktoré použil u maloletých, znalec nepriložil tieto kresby, ani neuviedol ich detailný popis, čím nie je možné obsah znaleckého posudku preskúmať. Toto pochybenie Ministerstvo spravodlivosti SR už v minulosti znalci takisto výslovne vyttklo. Po výsluchu znalca na pojednávaní, kedy znalec nedokázal obhájiť závery svojho znaleckého posudku, matka podala naňho podnet na Ministerstvo spravodlivosti SR v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku č. 4/2022, ktoré potvrdilo prijatie tohto jej podnetu. Má za to, že súd ďalej pochybil, keď neumožnil, aby na jej písomne navrhnuté otázky súdny znalec riadne odpovedal. Navrhovala, aby zistil, aké sú súrodenecké väzby medzi maloletou Q., maloletým Y. a ich bratom maloletým V., či je vhodné tieto súrodenecké väzby pretŕhať. Zodpovedanie týchto otázok má význam pre posúdenie najvhodnejšieho výchovného prostredia pre deti. Matka zvlášť poukázala na to, že znalec u maloletého Y. použil techniku kresby domu, kde Y. do kresby domu zaradil aj brata V., čo poukazuje na silné súrodenecké väzby. U maloletej Q. túto techniku bez vysvetlenia nepoužil. Keďže táto otázka nebola riadne preskúmaná, nie je zrejmé, aké dopady by malo prerušenie súrodeneckých väzieb, či u maloletých detí nedôjde k vývinovým deficitom, k disharmonizácii, vzhľadom na už vytvorenú súrodeneckú koalíciu. Tiež znalec neposúdil výchovný štýl rodičov, pretože súd prvej inštancie takúto otázku nedovolil položiť. Súd v celom odôvodnení neuvádza obsah správy o spolupráci s klientmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 4.5.2022, s touto správou sa nevysporiadal. V správe je uvedené, že od 31.3. do 4.5.2022 sa realizovala osem konzultácií rodičov, pričom rodičia sa nedokážu dohodnúť ani na forme starostlivosti o deti, ani na výbere základnej školy. V ich komunikácii a vzťahu sú závažné prekážky, ako psychické zranenia z rozvodu, nevyriešené BSM a iné. Pokiaľ sa týka určenia výživného, tu súd si nespĺnil svoju povinnosť, kedy v prípade zmeny pomerov musí dôsledne preskúmať pomery na strane rodičov maloletých detí v čase posledného rozhodnutia a v čase vyhlásenia rozhodnutia, čo súd prvej inštancie neurobil. Mal za preukázané, že otec dosahuje príjem 2.000,- eur, pričom absentuje z akého dôkazu súd k tomuto zisteniu dospel a tiež o aký príjem otca sa jedná, keď otec je spoločníkom dvoch obchodných spoločností a členom dozornej rady troch ďalších obchodných spoločností. Taktiež mal preukázané výdavky otca vo výške 1.695,- eur, avšak neuvádzal o aké výdavky sa jedná. Pokiaľ sa týka výroku XII. súd vyhodnotil návrh matky na udelenie súhlasu otca na zmenu školy u maloletej Q. za nedôvodný. Chýba zo strany súdu uvedenie názoru maloletej Q., ktorá má 8 a 1 roka, má vek aj rozumovú vyspelosť potrebnú k tomu, aby sa vedela vyjadriť. To, že maloletá Q. chce chodiť do základnej školy v T., potvrdil aj samotný otec na pojednávaní dňa 19.7.2021. Maloletý Y. začal navštevovať od septembra 2022 Základnú školu T., z čoho je nadšený, má tam množstvo kamarátov, svoju bezprostrednú detskú radosť prirodzene neskrýva pred svojou sestrou, ktorá je z toho nešťastná. Pýta sa, komu musí ísť ešte povedať, že chce zmeniť školu.

3. Otec v písomnom odvolaní uviedol, že sa odvoláva proti výrokom č. X. a XI., keď odôvodnenie rozsudku v týchto častiach je nezrozumiteľné, v rozpore s ústavnou požiadavkou na preskúmateľnosť súdnych rozhodnutí. Maloletý Y. je šikovný, nadaný chlapec, obzvlášť vyniká v matematike. Vie hrať šachy, rôzne kartové hry, je v podstate neporaziteľný v pexese, otcovi hovorí, že aj on sa chce učiť angličtinu, lebo chce rozumieť anglicky ako jeho sestra, ktorá už po anglicky rozumie v podstate všetko v rámci bežnej reči. Z pohľadu otca je veľmi dôležité tieto talenty rozvíjať, posúvať tak schopnosti detí dopredu, a v neposlednom rade zabezpečiť vzájomnú súrodeneckú podporu a rozvoj súrodeneckých

väzieb, čo súd rozdelením detí na dve rôzne základné školy absolútne nerešpektoval. Badá u detí naštrbenie súrodeneckých vzťahov v súvislosti s návštevou rôznych škôl, keď sa dohadujú medzi sebou, ktorá škola je lepšia. Z rozsudku sa nedozvedá, prečo súd rozhodol tak, ako rozhodol. Na súde prvej inštancie neboli vykonané žiadne dôkazy, z obsahu ktorých by súd mohol vyvodit', že maloletý Y. bude pokračovať v triede s kolektívom spolužiakov z materskej školy. Mal troch dobrých kamarátov, z toho dvaja s ním chodili do škôlky, jeden nie. V jeho triede nie je ani jeden z nich. V súvislosti s argumentáciou matky o väčšom počte kamarátov maloletej Q. v T. uvádza, že maloletej nebráni udržiavať priateľské vzťahy v prostredí, v ktorom vyrastala, ak bude navštevovať školské zariadenie mimo tohto prostredia. Rovnaký záver však platí podľa názoru otca aj v prípade maloletého Y.. Udržiavaniu a rozvoju priateľských väzieb v prostredí Chropova skutočne nebráni navštevovanie akéhokoľvek školského zariadenia maloletým Y.. Základná škola má podľa názoru otca väčší potenciál poskytnúť maloletému Y. kvalitné vzdelanie, ktoré bude môcť zúžitkovať či už v ďalšom štúdiu, alebo v budúcom zamestnaní, či uplatnení sa. Ako sa s týmito výhodami a benefitmi vysporiadal súd, nie je zrejmé. Naopak, poukázal, že nemožno prehliadať ani kvalitu a výhody bežnej základnej školy. Otec sa však nedozvedá aká je kvalita a výhody Základnej školy T. v porovnaní so Základnou školou B.. Základná škola B. je školou rodinné typu, s menším počtom žiakov, čo poskytuje pedagógom väčšie možnosti pre individuálny prístup k žiakom. Má v okrese vynikajúce meno a výbornú bonitu medzi žiakmi. Ponúka žiakom výučbu anglického jazyka na veľmi vysokej úrovni, napreduje s dobou, ponúka veľmi pestrú paletu mimoškolských aktivít a výletov. Spolu so samotným prostredím mesta B. ponúka veľké množstvo a dobrú úroveň rôznych typov krúžkov. V rámci trnavského kraja bola Základná škola B. šiestou najlepšou školou, zatiaľ čo Základná škola T. bola až na 101. mieste. Pokiaľ sa týka zmeny školy maloletej Q., a zápisu maloletého Y. do Základnej školy T., tak matka otcovi niekoľkokrát uviedla, že ak by on neriešil sriedavú osobnú starostlivosť, ona by neriešila školu detí. Navrhol v časti výroku X. rozsudok zmeniť tak, že súd návrh matky na udelenie súhlasu namiesto otca na zápis maloletého Y. do Základnej školy T. zamietá a v časti výroku XI. zmeniť tak, že súd udeľuje otcovi súhlas namiesto matky na zápis maloletého Y. do Súkromnej základnej školy, X. X, B..

4. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s tvrdeniami otca v odvolaní sa nestotožňuje. Maloletý Y. od septembra 2022 nastúpil do prvého ročníka Základnej školy v T., je v tejto škole skutočne veľmi šťastný. Má tu množstvo kamarátov z materskej školy, vytvoril si aj nové priateľstvá. Má dobrú pani učiteľku, svedomito sa pripravuje na každý školský deň. V obci T. sa venuje aj mimoškolskej aktivite, hraníu futbalu. Maloletý navštevuje školský klub detí, z tohto je úplne nadšený. Škola pre žiakov tu pripravuje množstvo zaujímavých aktivít, napr. maloletý mal deň mlieka, deň prechádzky, čaká ho suit day, čo oceňuje. Maloletej Q. je veľmi ľúto, že ona stále nemôže chodiť do základnej školy T.. Zisťovanie názoru maloletého dieťaťa je obligatónym postupom súdu. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa, alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni rozumovej vyspelosti dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie jeho najlepšieho záujmu. Maloletý Y. sa vždy vyjadroval tak, že chce chodiť do školy do T.. Nevidí žiadny relevantný dôvod na to, aby základnú školu menil. Navrhla rozsudok v otcov napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

5. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že čo sa týka citovej väzby detí, opatrovníčka uviedla na pojednávaní: ako bolo v tom znaleckom uvedené, vlastne sme zistili, že deti majú pevné citové väzby aj k matke, aj k otcovi, to spochybňovať nemôžem. Je potrebné zdôrazniť, že v konaní nevyšli najavo žiadne skutočnosti, a neboli vykonané dôkazy, ktoré by svedčili o tom, že by SOS nebola v záujme maloletých detí. Z tohto pohľadu možno konštatovať, že aj bez ohľadu na znalecké dokazovanie je súdom prvej inštancie zistený skutkový stav dostatočným podkladom pre zverenie maloletých detí do SOS. Okresný prokurátor na pojednávaní uviedol, že na základe vykonaného dokazovania jednak výsluchmi oboch účastníkov, správou ÚPSVaR, znaleckým dokazovaním, aj ďalšími listinnými dôkazmi bolo zistené, že sú splnené podmienky na to, aby súd nariadil SOS. Čo sa týka námietok matky proti znaleckému posudku, s týmito sa súd prvej inštancie vysporiadal. Znalec vo výpovedi na pojednávaní zodpovedal otázky matky a presvedčivo obhájil závery svojho posudku. Požiadavky matky na skúmanie adaptačných schopností maloletých detí a odolnosti na odlúčenie nie sú namieste. V prípade zmeny na SOS nejde v prejednávanej veci o žiadnu dramatickú zmenu v živote detí, ktoré boli v starostlivosti otca 6 dní/4 noci v dvojtyždňovom cykle, a 17 dní/16 nocí v jednomesačnom cykle, počas prázdnin a sviatkov 50% času. Maloleté deti sú zvyknuté na starostlivosť zo strany oboch rodičov. Sú správne uvádza, že túto zmenu možno hodnotiť ako malú a že otázka ohľadne skúmania regulačných a adaptačných schopností detí sa javí ako bezpredmetná. Otec je presvedčený, že matka je predovšetkým nespokojná so znaleckým posudkom preto, lebo v ňom nie je uvedené to, čo by chcela počuť a čo je

súladne s jej postojom, teda odmietaním SOS. Matka počas celého konania nespochybnila výchovný štýl otca, ani netvrdila, že by výchovný štýl matky a otca mali byť problematické pre maloleté deti. Matka v priebehu konania neuviedla žiadne relevantné dôvody svedčiace v neprospech SOS. Bolo predovšetkým bremenom na jej strane, aby prezentovala dôvody nevhodnosti SOS pre maloleté deti. Pokiaľ sa týka školy, tak matka zdôrazňuje názor maloletej Q., pokiaľ ide o školu, ktorú by mala navštevovať, pričom otec je presvedčený, že maloletá, ako ani maloletý Y. nevedia náležite posúdiť svoj najlepší záujem v tomto smere. Keď sa však deti vyjadrujú v tom zmysle, že by chceli byť rovnako veľa u otca ako u matky, tu už zjavne podľa matky vyjadrený názor detí nehrá žiadnu rolu. Následne poukázal na kvality a hodnotenie Súkromnej základnej školy B. v porovnaní so Základnou školou v T.. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v matkou napadnutých výrokoch potvrdiť.

6. Opatrovník k odvolaniam rodičov na odvolacom pojednávaní uviedol, že s maloletými deťmi bol opakovane vykonaný pohovor, pri prvom povedali, že by chceli tráviť čas rovnako u matky i u otca, názor zmenili potom, ako sa matke narodil mal. V., tvrdia, že sa s ním radi hrajú a chcú s ním tráviť viac času. Tu vzniká otázka, či vzťah s bratom nie je na úkor vzťahu s otcom, a či je to v záujme detí, čas strávený s bratom by nemal uberať z času, ktorý trávia deti s otcom. Pokiaľ sa týka školy tak maloletý Y. vôbec nejavil záujem o školu v B., chválil ZŠ v T., hovoril o tom, ako sa mu tam páči, čo všetko tam robia. Navrhli maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti a ponechať ich v školách, ktoré navštevujú.

7. Prokurátorka Krajskej prokuratúry Trnava uviedla, že s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie sa stotožňuje v plnom rozsahu a navrhuje ho potvrdiť.

8. Krajský súd v Trnave (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania podali včas oprávnené osoby - rodičia maloletých detí (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), prejedal vec, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolania rodičov nie sú dôvodné.

9. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 9P/13/2021 je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a to na základe návrhu otca, ktorý sa domáhal zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a zároveň rozhodnutia o udelení súhlasu namiesto matky na zápis maloletého Y. do Súkromnej základnej školy, X. X, B., a udelenie súhlasu namiesto otca na zápis maloletého Y. a maloletej Q. do Základnej školy T..

10. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že rodičia sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti s výnimkou prázdnin a sviatkov striedavo v jednotýždňových intervaloch, určil osobitne starostlivosť o maloleté deti počas vianočných, veľkonočných sviatkov, jarných a letných prázdnin, otcovi určil vyživovaciu povinnosť na maloletú Q. 140,- eur a maloletého Y. 110,- eur, udelil matke súhlas namiesto otca na zápis maloletého Y. do Základnej školy T., návrh otca na udelenie súhlasu matky na zápis maloletého Y. do Súkromnej základnej školy, X. X, B., a návrh matky na udelenie súhlasu otca na zápis maloletej Q. do Základnej školy T. zamietol.

11. V priebehu odvolacieho konania zobrala matka svoj návrh na udelenie súhlasu namiesto otca na zápis maloletej Q. do Základnej školy T. späť, preto odvolací súd v súlade s ust. § 370 CSP vo výroku XII. rozsudok zrušil, pripustil späťvzatie návrhu a konanie v tejto časti zastavil.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočného stavu rozhodného pre posúdenie, zmeny zverenia maloletých detí a takto zistený stav odvolací súd v celom rozsahu preberá. Odvolací súd sa rovnako stotožnil so závermi, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a považuje za správne jeho právne posúdenie, pričom aj odvolací súd na základe vykonaných dôkazov zhodne s prvoinštančným súdom vyhodnotil návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti za dôvodný a takisto považoval za správne udelenie súhlasu matke namiesto otca na zápis maloletého Y. do Základnej školy T. a zamietnutie návrhu otca na udelenie súhlasu namiesto matky na zápis maloletého Y. do Súkromnej základnej školy, X. X, B.. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty odvolateľov nenachádza dôvod, pre ktorý

by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom. Preskúmaním obsahu spisového materiálu sa aj v odvolacom konaní potvrdila správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku a jeho odôvodnenie.

13. K odvolaniam rodičov odvolací súd dodáva nasledovné: Striedavá osobná starostlivosť môže byť nariadená len vtedy, ak sú obaja rodičia riadne spôsobilí svoje deti vychovávať, ak sa nesprávajú spôsobom, ktorý túto ich spôsobilosť obmedzuje, ak dokážu uprednostniť potreby dieťaťa pred svojimi vlastnými. Ak ju rodičia a deti dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obom rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Zachovanie takéhoto vzťahu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými vážnejšími záujmami dieťaťa, ktoré prevážia nad týmto záujmom. Striedavú starostlivosť nemožno chápať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča, ktorý sa o dieťa prevažne osobne sám staral. Prvoradou a základnou otázkou, ktorú súd musí v dokazovaní stabilizovať, je motív, ktorý každého z rodičov vedie k jeho postojom k otázke striedavej starostlivosti a samozrejme aj názor dieťaťa. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti kumulatívne sú: obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obidvaja rodičia majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, je to v záujme dieťaťa, budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Striedavá osobná starostlivosť nie je vhodným riešením v prípade, ak nevyhovuje osobnosti dieťaťa. Nestačí však zistenie, že dieťa striedavú starostlivosť nechce, treba skúmať dôvody pre toto jeho rozhodnutie a vyhodnotiť ich s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa. Odvolací súd dospel k záveru, že striedavá osobná starostlivosť je v danom prípade dôvodná. Všetky podmienky na jej nariadenie boli splnené. Právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. V danej veci majú obaja rodičia rodičovské kompetencie na vyhovujúcej úrovni. Otec má rovnaké predpoklady k výchove detí ako matka, ma vytvorené k ich výchove vhodné podmienky, o starostlivosť javí záujem. Vzťah detí s oboma rodičmi je dobrý, na rovnakej úrovni. Otec sa s deťmi pravidelne stretáva v rámci upraveného styku a deťom sa venuje. Maloleté deti sú zvyknuté na striedanie domácností, s týmto nemajú žiaden podstatný problém. Sú sa oboznámili aj s názorom detí, ktoré boli opakovane vypočuté. Svoj názor menili, naposledy sa vyjadrili, že im vyhovuje stav ako je teraz, teda že sú u matky a s otcom sa stretávajú. Neuviedli žiadny konkrétny relevantný dôvod, pre ktorý nechcú striedavú starostlivosť. Tvrdili len, že u matky by chceli byť viac, lebo tam majú maloletého brata V. (syn matky z terajšieho manželstva). Obe deti boli pri pohovore spokojné, veselé, zhovorčivé, bez problémov odpovedali na otázky. Aj obe školy, ktoré deti navštevujú, hodnotili maloletých kladne, ako bezproblémové deti. Odvolací súd mal za to, že voči striedavej osobnej starostlivosti ani deti, ani matka neuviedli žiadnu relevantnú výhradu, okrem súrodeneckého vzťahu detí s bratom V., ktorý však nariadením striedavej starostlivosti nebude pretrhnutý a navyše vzťah rodiča a dieťaťa je prvoradý, teda má prednosť pred súrodeneckým vzťahom maloletých detí s bratom V.. Pokiaľ ide o úroveň vzájomných vzťahov rodičov a schopnosť ich vzájomnej komunikácie, ide o dôležitý faktor pri realizácii striedavej osobnej starostlivosti. Uvedené však nemožno interpretovať tak, že podmienkou striedavej starostlivosti sú ideálne a harmonické vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa. Vo väčšine prípadov je prirodzené, že medzi rodičmi maloletého pretrvá určitá miera napätia, nezhody a antipatie, ktorá by však nemala prekročiť rozumnú mieru negatívne ovplyvňujúcu fyzický a psychický vývoj maloletého. Táto skutočnosť však sama o sebe nepredstavuje prekážku pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Rozhodujúca je intenzita napätia a nezhôd medzi rodičmi. V danom prípade odvolací súd mal za to, že intenzita napätia a nezhôd medzi rodičmi v kontexte s ďalšími vyššie uvedenými skutočnosťami nie je prekážkou pre zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ sa týka namietaného znaleckého dokazovania tu odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie výlučne iba na záveroch znaleckého dokazovania. Znalecký posudok bol len jedným z dôkazných prostriedkov. Zistený skutkový stav v danej veci aj odhliadnuc od znaleckého posudku opodstatňoval nariadenie striedavej osobnej starostlivosti.

Pokiaľ sa týka výživného, tu sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie.

Návšteva školy maloletého Y. bola medzi rodičmi spornou. Maloletý Y. navštevuje druhý ročník Základnej školy v T.. Otec chce, aby chodil do Súkromnej základnej školy v B., ktorá mu poskytne lepšie vzdelanie a navyše do tejto školy chodí aj jeho sestra maloletá Q.. Maloletý Y. je v ZŠ T. spokojný, šťastný, prosperuje, nechce školu zmeniť. Z dokladov predložených otcom je zjavné, že Súkromná základná škola v B. má lepšie preferencie, avšak ZŠ v T. nie je žiadnou podradnou školou, je normálnou školou určenou k vzdelávaniu. Navyše u maloletého Y. ide o vzdelávanie základné na prvom stupni. Pokiaľ sa uňho prejaví špeciálny talent na nejaký predmet, tak tento sa dá podporovať aj mimo vyučovacieho procesu,

alebo následne prestupom po ukončení prvého stupňa základnej školy, napr. na osemročné gymnázium. Odvolací súd rozhodnutie, ktorým súd udelil matke súhlas namiesto otca na návštevu školy u maloletého Y. v Základnej škole T. a zamietnutie návrhu otca na nahradenie súhlasu matky s nástupom maloletého do Súkromnej základnej školy v B. považoval za správne.

14. Vzhľadom k všetkým uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. až XI. a v závislých výrokoch XIII., XIV., XV. a XVI. v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď odvolací súd považoval za správne aj rozhodnutie ohľadne náhrady trov konania štátu i rozhodnutie o náhrade trov konania.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

16. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).